

UCHWAŁA Nr XLVIII/484/2022
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 29 listopada 2022 r.

w sprawie wystąpienia Województwa Opolskiego z Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne (ESRDK), European Network of Regional Culinary Heritage (ENRCH)

Na podstawie art. 18 pkt 14 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2094) oraz art. 6 w zw. z art. 7 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o zasadach przystępowania jednostek samorządu terytorialnego do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 91, poz. 1009 z późn. zm.), Sejmik Województwa Opolskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Sejmik Województwa Opolskiego wyraża wolę wystąpienia Województwa Opolskiego z Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne (ESRDK), European Network of Regional Culinary Heritage (ENRCH).

§ 2

Uchwałę przekazuje się:

- 1) wojewodzie
- 2) ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej,
- 3) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego,
- 4) ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Opolskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Mocą Uchwały Nr XXIV/262/2008 Sejmik Województwa Opolskiego w dniu 30 września 2008 roku wyraził wolę przystąpienia Województwa Opolskiego do Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne, co zostało poprzedzone wyrażeniem zgody przez Ministra Spraw Zagranicznych.

W dniu 29 października 2008 roku, Województwo Opolskie zostało włączone w poczet pełnoprawnych członków ENRCH i uzyskało możliwość używania znaku towarowego Dziedzictwo Kulinarne, który był własnością South East Scania Cooperation (Szwecja).

W założeniu celem sieci jest rozwój tradycyjnej i nowoczesnej żywności opartej na lokalnych surowcach. Działania regionów mają na celu promocję i poprawę jakości lokalnej żywności oraz wzmocnienie regionalnej tożsamości. W chwili przystąpienia ENRCH zrzeszała 20 regionów członkowskich, w tym 1 polskie województwo. W roku 2021 liczyła już 46 członków, w tym 11 polskich województw.

W obrębie każdego z regionów członkowskich funkcjonowała sieć regionalna, będąca członkiem ENRCH, zrzeszając producentów surowców żywnościowych, przetwórców artykułów rolno – spożywczych, właścicieli obiektów gastronomicznych, hotelarskich świadczących usługi gastronomiczne oraz sprzedawców artykułów rolno-spożywczych. Sieć Dziedzictwo Kulinarne Opolskie (SDKO), funkcjonująca na obszarze województwa opolskiego liczy 80 członków. Członkostwo w SDKO było przyznawane na jeden rok, z możliwością przedłużenia na kolejny, licząc od dnia podjęcia decyzji przez Zarząd Województwa Opolskiego przyznającej/odnawiającej członkostwo.

Z dniem 1 sierpnia 2021 roku nowym właścicielem znaku towarowego zostało NGO Latgale Culinary Heritage Center - Biedriba "Latgales kulinara mantojuma centrs" (Łotwa), w imieniu którego działa jednoosobowo Pan Niclas Fjellström, co wzbudza wątpliwości natury formalno-prawnej. Powyższa informacja nie była poprzedzona żadnymi wcześniejszymi komunikatami mówiącymi o planach dotyczących zmiany właściciela znaku towarowego Dziedzictwo Kulinarne czy reorganizacji ENRCH. Jednocześnie, wraz z przeniesieniem prawa własności intelektualnej do znaku, o czym polskie województwa dowiedziały się post factum, przedstawiono regionom nowe propozycje regulacji dotyczących funkcjonowania sieci o zmienionej nazwie „Dziedzictwo Kulinarne”. Regulacje te wprowadzały zmiany w zakresie: podmiotu zarządzającego, zasięgu działania sieci (z europejskiej na globalną), celu i misji (komponent globalny), kwestii corocznych kontroli, kwestii opłat indywidualnych dla Koordynatora Globalnego, zmiany struktury członków na stronie WWW, opłat za licencję. Globalny Koordynator wprowadził także obligatoryjny rodzaj umowy licencyjnej regulującej zasady członkostwa w nowej sieci i zobowiązanie do nowej zapłaty.

W dniu 14 lutego 2022 r., mając na uwadze art. 10 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o zasadach przystępowania jednostek samorządu terytorialnego do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych oraz współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw, Przewodniczący Komisji ds. Żywności Związku Województw RP w imieniu wszystkich 11 polskich członków ENRCH przesłał pismo do Pana Zbigniewa Raua, Ministra Spraw Zagranicznych

Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie kontrowersji dotyczących zmian formalno-organizacyjnych ENRCH.

W dniu 30 maja 2022 r. Ministerstwo Spraw Zagranicznych przekazało stanowisko resortu, z którego wynika, że w związku z zaistniałą sytuacją istnieją przesłanki przemawiające za wypowiedzeniem dotychczasowej umowy – i w przypadku akceptacji nowych zasad funkcjonowania sieci – konieczność zwrócenia się do ministra właściwego do spraw zagranicznych z wnioskiem o wydanie nowej decyzji. Jednocześnie wskazano, iż ENRCH w wyniku zmiany celów i zakresu działań przekształciła się w nowy podmiot - Dziedzictwo Kulinarne, co może budzić wątpliwości co do jego przejrzystości, prawidłowości podjętych czynności prawnych wewnątrz ENRCH oraz przewidywalności działań, które zgodnie z dokonanymi zmianami uzyskują znacznie szerszy zasięg terytorialny. MSZ stwierdza, że kształtowanie polityki nowopowstałego podmiotu Dziedzictwo Kulinarne może stać w opozycji do priorytetów współpracy zagranicznej Województw oraz do polityki zagranicznej Państwa. Przejawia się to ukierunkowaniem rozwoju Dziedzictwa Kulinarne na obszary geopolityczne nie mieszczące się w obszarach współpracy polityki Państwa i Województw. Świadczy o tym m.in. zapowiedź otwarcia Dziedzictwa Kulinarne na inne części świata niż Europa, a takie działanie wykracza poza wcześniej określony europejski poziom promowania firm i regionów działających w ENRCH. Skutkować to bowiem będzie rozszerzeniem zakresu działania i członkostwa podmiotów oraz regionów, niekoniecznie promowanych w polityce zagranicznej Państwa.

Ponadto otrzymano stanowisko Nr 1/09/22 Komisji ds. Żywności Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24.09.2022 roku w sprawie opuszczenia Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne, w którym ww. komisja rekomenduje polskim regionom opuszczenie Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne oraz zaprzestania promocji tegoż znaku.

W związku z powyższym, rezygnacja Województwa Opolskiego z członkostwa w ENRCH, jest zasadna.